РОЗДІЛ II АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК: 342.9

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2021-75-2-17-24>

Голобутовський Роман Зіновійович,
доктор юридичних наук
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4720-9189>

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В ОРГАНАХ СУДОВОЇ ВЛАДИ

У статті проаналізовано систему громадського контролю за діяльністю публічних службовців в органах судової влади. Досліджено поняття «громадський контроль» та «публічна служба в органах судової влади». На основі вказаних підходів запропоновано власне науково обґрунтоване визначення. З'ясовано нормативно-правову основу здійснення громадського контролю за органами судової влади в Україні та особливості такої діяльності. Досліджено наукові положення щодо форм громадського контролю за публічними службовцями в органах судової влади, серед яких виділено соціологічні та статистичні дослідження, громадські слухання, громадську експертизу актів органів публічної влади, перевірку діяльності будь-якої організації або відповідальної особи, аналіз звернень громадян тощо.

Ключові слова: *громадськість; громадський контроль; суд; публічна служба; публічна служба в органах судової влади; форми контролю.*

Постановка проблеми. Розвиток демократичної, правової та соціальної держави полягає в ефективній взаємодії всіх її інститутів, а також активній участі громадянського суспільства в механізмі контролю і нагляду за діяльністю органів публічної влади. Одним з найважливіших аспектів побудови високорозвиненої держави є функціонування незалежної та високоавторитетної судової влади, яка має фундаментальне значення в механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина. Однак досягнення зазначеної мети неможливе без участі громадськості, яка є гарантом прозорості, об'єктивності та відкритості судів в Україні.

Сьогодні в нашій державі триває реформа розвитку органів правосуддя, що обумовлює необхідність у комплексному теоретико-правовому аналізі якості залучення громадян до роботи органів судової влади. Особливого значення набуває проблема законодавчої невизначеності форм громадського контролю за діяльністю публічних службовців в органах судової влади, оскільки нормативна невизначеність зумовлює неоднокове тлумачення меж такого контролю, а також можливість зловживання з боку інститутів громадянського суспільства та органів публічної влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значення контролю як соціального явища обґрунтовано в дослідженнях таких учених, як В. Авер'янов, І. Голосніченко, В. Горшенков, О. Данільян, А. Карась, М. Кельман, В. Таран та ін. Державний контроль вивчали: С. Авак'ян, Д. Бахрах, Ю. Битяк, В. Гаращук, Є. Додін, Р. Калюжний, С. Ківалов, В. Колпаков, А. Малишев, Н. Нижник, А. Селіванов, В. Семчик, В. Сіренко, В. Цветков, Ю. Шемшученко та ін. Проблема громадського контролю за діяльністю владних інституцій як невід'ємну складову гармонійного розвитку суспільства і держави розглянуто в контексті суб'єктного та об'єктного складу в роботах таких науковців: О. Бондарчук, А. Буханевич, Л. Гапоненко, В. Гаращук, А. Денисенко, С. Денисюк, М. Іжа, П. Каблук, Ю. Ковбасюк, С. Косінов, В. Кравчук, А. Крупник, С. Кушнір, О. Музичук, Л. Наливайко, Т. Наливайко, С. Прилуцький, Г. Пришляк, Л. Рогатина, О. Савченко, В. Синчук, О. Сушинський, О. Хотинська-Нор та ін. Але більшість наукових розробок мають на меті дослідження взаємодії органів судової влади та інститутів громадянського суспільства, тоді як контрольна функція громадськості залишається недостатньо дослідженою.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення поняття громадського контролю за діяльністю публічних службовців в органах судової влади, правовий аналіз його нормативного забезпечення, а також дослідження найбільш ефективних моделей такої взаємодії, адже принцип незалежності судової гілки влади зумовлює складність щодо розмежування легального контролю та незаконним втручанням у діяльність суду.

Виклад основного матеріалу. Характеристика громадського контролю за діяльністю публічних службовців в органах судової влади є неможливою без визначення поняття «громадський контроль», який є одним з найбільш ефективних механізмів взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів публічної влади, а також є індикатором демократичності будь-якої соціально-орієнтованої держави.

Т. Наливайко пропонує досліджувати громадський контроль як один із видів соціального контролю, що здійснюється громадськими об'єднаннями та безпосередньо самими громадянами, є важливим засобом реалізації народовладдя та дієвим способом залучення населення до управлінської діяльності. Функціонування громадського контролю в демократичному суспільстві розглядається як цілеспрямований та дієвий вплив соціальних суб'єктів на поведінку агентів соціальної взаємодії [9, с. 9]. О. Савченко трактує громадський контроль як активне спостереження представників громадськості (громадян та їх об'єднань) з використанням системи правових, організаційних, інформаційних та інших засобів (перевірки, порівняння, оцінювання) з метою забезпечення неухильного дотримання законності, реалізації прав і свобод населення [18, с. 46]. А. Крупник наголосив на характерних відмінностях громадського контролю від будь-якого іншого виду контролю і визначив громадський контроль як інструмент громадської оцінки ступеня виконання органами влади та іншими підконтрольними об'єктами їхніх соціальних завдань [8]. На думку О. Хотинської-Нор, такий контроль є зовнішнім регулятором процесів розвитку судової системи, скеровуючи їх у русло відповідних суспільних очікувань, узгоджуючи їх з інтересами соціуму на кожному історичному етапі його розвитку і забезпечуючи в такий спосіб еволюцію судової системи та її взаємозв'язок із суспільством [19, с. 110]. В. Кравчук переконаний, що громадський контроль за судовою владою може дати поштовх до створення ефективної та справедливої судової системи, забезпечити відкритість і прозорість функціонування судової влади, а це, у свою чергу, сприятиме збільшенню рівня довіри громадськості до судів [7, с. 12]. Попри деякі розбіжності лексичного значення поняття, у цілому автори займають єдину позицію щодо трактування громадського контролю як права та законної можливості суб'єктів здійснювати контрольні повноваження щодо державних органів і посадовців з метою розвитку громадянської активності та забезпечення дотримання принципів верховенства права, публічності й ефективності в роботі цих осіб.

Для розуміння сутності такої діяльності варто з'ясувати зміст поняття «публічна служба в органах судової влади». На законодавчому рівні визначення терміна «публічна служба» закріплено в п. 17 ст. 4. Кодексу адміністративного судочинства України, згідно з

яким публічна служба – діяльність на державних політичних посадах, у державних колегіальних органах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, інша державна служба, патронатна служба в державних органах, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування [4]. Доцільно зауважити, що законодавче формулювання поняття не розкриває його сутності, а тільки перелічує види публічної діяльності. У зв'язку з цим слід дослідити доктринальні визначення.

Так, О. Попова тлумачить публічну службу як реалізацію народом влади через виконання завдань і функцій держави, спрямованих на забезпечення публічних інтересів особами на постійній професійній відплатній основі за рахунок бюджетних коштів в органах виконавчої влади, апаратах усіх гілок органів влади, органах місцевого самоврядування на підставі адміністративно-правового акта про призначення на посаду [12, с. 586]. Н. Рунова пропонує розглядати публічну службу як здійснення влади суспільством (народом) через професійну діяльність публічних службовців [17, с. 272]. Публічну службу в органах судової влади слід розуміти як політично-нейтральну професійну службу на посаді судді в судах, в інших органах суддівського врядування, державних органах та установах системи правосуддя задля організації та забезпечення діяльності судів та суддів.

Узагальнюючи зазначені підходи щодо визначення поняття, пропонуємо розглядати громадський контроль за діяльністю публічних службовців в органах судової влади як вид соціального контролю, що полягає у публічній перевірці результатів діяльності публічних службовців в органах судової влади з використанням відповідно до законодавства України комплексу правових та організаційних заходів з боку громадян та їх об'єднань для забезпечення ефективності, прозорості та об'єктивності їхньої роботи.

Інституційною складовою громадського контролю за діяльністю органів судової влади, від якого значною мірою залежить його ефективність, а також важливим елементом комунікації між судовою владою і громадськістю є засоби масової інформації, зокрема засоби електронної комунікації. Вони забезпечують інформування громадян про роботу судів та стан законності й правопорядку в державі, а суддів – про громадську думку з цих питань [6, с. 97]. Саме тому необхідною умовою діяльності засобів масової інформації є їхня свобода, політична незаангажованість, незалежність від монопольного впливу держави, політичних партій, фінансово-політичних груп тощо, а також транспарентність судової влади.

Громадський контроль забезпечує приватним особам можливість брати участь у реформуванні судової системи взагалі та судів зокрема шляхом виявлення нормативних, організаційних, технічних та інших недоліків у діяльності останніх [11, с. 122]. Важливо зауважити, що він повинен здійснюватися насамперед з метою захисту прав людини. Особистість, її всебічний розвиток, добробут, права та свободи є найвищою цінністю сучасного суспільного прогресу і будь-якої контрольної діяльності. На цій підставі цілком справедливо сучасними векторами функціонування інституту громадського контролю називають такі ціннісні орієнтири: екзистенціально значущий порядок у суспільстві, зростання масштабу свободи соціальних суб'єктів, формування соціально-конструктивних світоглядних орієнтацій особистості для розвитку її ініціатив і реалізації творчих потенціалів [2, с. 30].

Ефективність контролю за діяльністю публічних службовців в органах судової влади забезпечується за умови неухильного додержання таких принципових вимог: контроль повинен бути об'єктивним та безстороннім; контроль передбачає відкритість та прозорість, адже це основні вимоги до ефективності державної влади, сформованої демократичним шляхом; контроль має бути публічним та гласним, що передбачає доведення отриманої підсумкової інформації, результатів контролю до громадськості та зацікавлених осіб; контроль повинен бути обґрунтованим і цілеспрямованим, що забезпечить його результативність та ефективність; науковість і професіоналізм як принципи громадського контролю, які передбачають залучення до здійснення контролю фахівців (правників, колишніх почесних суддів, науковців), що дозволить уникнути можливих зловживань, поверхового підходу до контролю, забезпечить детальну та професійну оцінку роботи судді та прийнятих

ним правозастосовних актів [5, с. 60–61]. Крім зазначених основних засад громадського контролю, важливе значення під час його здійснення має громадянська активність та незалежність суб'єктів контролю, відповідність їхніх дій чинному законодавству, справедливість і обґрунтованість їхніх висновків, готовність до відповідальності за свої дії та рішення.

Нормативно-правову основу громадського контролю за публічними службовцями в органах судової влади становлять Конституція України, міжнародні договори, закони України та інші нормативно-правові акти. Зокрема, Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) упорядкував і вдосконалив можливості громадського контролю суддів та судової влади. Так, відповідно до п. 3 ч. 7 ст. 56 Закону кожен суддя зобов'язаний, окрім декларування свого майнового стану, подавати декларації про свою доброчесність та родинні зав'язки, які стають доступними для загалу через оприлюднення на офіційному вебсайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. У декларації родинних зав'язків судді подаватимуть відомості про близьких осіб та родичів, які займають відповідальні державні посади. Ця інформація допомагає виявити конфлікт інтересів та попередити інші чинники можливої упередженості суддів під час виконання ними своїх повноважень. Відомості, що подані в декларації, після її опублікування стають предметом громадського контролю і за відсутності доказів іншого твердження судді вважаються достовірними, що засвідчує доброчесність судді та забезпечує йому громадську довіру [15]. Також Законом передбачено створення Громадської ради доброчесності з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді критеріям професійної етики та доброчесності для кваліфікаційного оцінювання, а також кандидатів на посаду судді. Поведінка судді стає предметом громадського контролю не лише під час виконання ним своїх функцій, а й в особистому житті. Це справедливо і не може розглядатися як порушення особистого простору судді, оскільки судді наділені широкими повноваженнями [15]. Також розроблено і прийнято за основу проєкт Закону України «Про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України» [14], який визначає умови та порядок забезпечення інформаційної відкритості в діяльності органів державної влади та вищих посадових осіб України.

Доброчесність та етична поведінка публічних службовців в органах публічної влади відповідає п. 20 Рекомендації СМ/Рес (2010) 12, відповідно до якої судді не можуть ефективно здійснювати правосуддя без довіри громадськості, адже вони є частиною суспільства, якому служать [16]. Це гарантує первинну легітимність судді та в подальшому – функціональну. Формування громадської думки щодо переконання у правоті, незалежності та об'єктивності судової влади є запорукою стабільності в суспільстві та державі.

Формами здійснення громадського контролю вчені вважають соціологічні та статистичні дослідження, громадські слухання, громадську експертизу актів органів публічної влади та їхніх проєктів, публікації у пресі, випуски на радіо, телебаченні, оприлюднення інформації в інтернет-мережі; громадську експертизу, участь громадськості в роботі колегіальних органів влади, перевірку діяльності будь-якої організації або відповідальної особи, аналіз звернень громадян, результатів діяльності тощо [1, с. 114]. Громадський контроль судової влади, як зазначає П. Каблак, може здійснюватися методами спостереження, опитування, аналізу, прогнозування тощо, водночас дослідник звертає увагу на особливу результативність використання методу опитування за допомогою карток громадянського звітування [3, с. 99; 132]. Формами здійснення громадського контролю судової влади можуть бути: соціологічні та статистичні дослідження, діяльність громадських рад, рідко – оцінка винесених суддею рішень, їхньої відповідності принципам і нормам права, моральним засадам суспільства. До того ж громадський контроль за публічними службовцями в органах судової влади можна класифікувати за двома основними напрямками: за видом суду та за формою контролю.

Важливо зауважити, що громадський контроль жодним чином не є знаряддям примусу, з його допомогою неможливо керувати, наказувати судовій владі здійснювати певні дії.

Разом із тим слід зазначити про відсутність чіткої процедурної регламентації механізмів контролю, що негативно позначається на поширенні закономірної тенденції, згідно з якою у процесі становлення і розвитку громадянського суспільства мала б зростати роль самоорганізації та організації як важливих процесів структуризації суспільних відносин [10, с. 45]. Для подолання вказаних недоліків у законодавстві народними депутатами було подано до Верховної Ради України законопроект № 9013 від 07.08.2018 року «Про громадський контроль», у якому було запропоновано такі форми контролю: поточний; перевірка за зверненнями громадян; громадська експертиза; громадські слухання [13].

Висновки. Отже, забезпечення ефективної та прозорої діяльності органів судової влади є запорукою розвитку демократичного, правового й соціального суспільства та держави. Громадський контроль за діяльністю публічних службовців в органах судової влади може бути визначено як вид соціального контролю, що полягає в публічній перевірці результатів діяльності публічних службовців в органах судової влади з використанням відповідно до законодавства України комплексу правових та організаційних заходів з боку громадян та їх об'єднань для забезпечення ефективності, прозорості та об'єктивності їхньої роботи. Основними формами вказаної діяльності є такі: соціологічні та статистичні дослідження, діяльність громадських рад, рідко – оцінка винесених суддею рішень, їхньої відповідності принципам і нормам права, моральним засадам суспільства.

Особливого значення в зазначеній сфері набуває питання закріплення організаційних форм такого контролю, однак сьогодні воно є законодавчо неврегульованим, що обумовлює необхідність розробки та прийняття спеціального законодавчого акта про діяльність уповноважених на здійснення громадського контролю суб'єктів і форм такої діяльності.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова), В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : НАДУ, 2011. Т. 1 : Теорія державного управління. 748 с.
2. Жуков С. В. Елементний склад адміністративно-правового забезпечення доброчесності суддів. *Європейські перспективи*. 2019. № 1. С. 29–33.
3. Каблак П. І. Взаємовідносини судової влади та громадськості (правові і організаційні аспекти) : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2015. 211 с.
4. Кодекс адміністративного судочинства : Закон України від 06.07.2005 року № 2747-IV (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–36. № 37. Ст. 446.
5. Копетюк М. І. Адміністративний суд як суб'єкт адміністративного судочинства. *Історико-правовий часопис*. 2018. № 2. С. 58–62.
6. Кравченко І. М. Громадський контроль як окремий напрям взаємодії адміністративних судів із громадськістю. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 5. С. 94–98.
7. Кравчук В. М. Громадський контроль судової влади як спосіб відновлення довіри суспільства до судів та суддів. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 3 (7). С. 11–16.
8. Крупник А. С. Громадський контроль: сутність та механізми здійснення. URL: http://novyi-stryi.at.ua/gromkontrol/KRUPNYK_A_pro_grom_kontrol.pdf (дата звернення: 16.04.2021).
9. Наливайко Т. В. Громадський контроль в Україні як інститут громадянського суспільства: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2010. 18 с.
10. Нестор Н. В. Поняття громадського контролю за діяльністю суддів і система суб'єктів його здійснення. *Право і безпека*. 2019. № 2 (73). С. 43–47.

11. Поліщук А. О. Роль громадянського суспільства у запобіганні і протидії корупції у системі правосуддя України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2017. С. 120–127.
12. Попова О. В. Поняття та ознаки публічної служби в Україні. *Форум права*. 2011. № 4. С. 583–587.
13. Про громадський контроль : проект Закону України від 07.08.2018 № 9013. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64506 (дата звернення: 16.04.2021).
14. Про прийняття за основу проекту Закону України про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України : Постанова Верховної Ради України від 17.12.2004 № 2265-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2265-15> (дата звернення: 17.04.2021).
15. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII (зі змінами та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
16. Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки : від 17 листоп. 2010 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_a38 (дата звернення: 17.04.2021).
17. Рунова Н. О. Публічна служба в Україні: проблеми дефініції. *Публічне право*. 2012. № 3. С. 269–273.
18. Савченко О. В. Громадський контроль як вид соціального контролю: підходи до визначення поняття. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2014. Вип. 6 (2). Т. 1. С. 44–46.
19. Хотинська-Нор О. З. Громадський контроль як фактор розвитку судової системи. *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2016. № 4 (31). С. 108–117.

References

1. Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia : u 8 t. [Encyclopedia of public administration : 8 volumes] / nauk.-red. kolehiia: Yu. V. Kovbasiuk (holova), V. M. Kniaziev (spivholova), I. V. Rozputenko (spivholova) ta in.; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. K. : NADU, 2011. T. 1 : Teoriia derzhavnoho upravlinnia. 748 s. [in Ukrainian].
2. Zhukov, S. V. (2019). Elementnyi sklad administrativno-pravovoho zabezpechennia dobrochesnosti suddiv. *Yevropeiski perspektyvy* [Elemental composition of administrative and legal support for the integrity of judges. *European perspectives*]. № 1. P. 29–33 [in Ukrainian].
3. Kablak, P. I. (2015). Vzaïmovîdnosyny sudovoi vlady ta hromadskosti (pravovi i orhanizatsiïni aspekty) [Relationship between the judiciary and the public (legal and organizational aspects)] : dys. ... kand. yuryd. nauk. Lviv. 211 s. [in Ukrainian].
4. Kodeks administrativnoho sudochynstva : Zakon Ukrainy vid 06.07.2005 roku № 2747-IV (zi zminamy i dopov.). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Code of Administrative Justice : Law of Ukraine dated 06.07.2005 № 2747-IV (with changes and supplement). *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 2005. № 35–36. № 37. St. 446 [in Ukrainian].
5. Kopetiuk, M. I (2018). Administrativnyi sud yak subiekt administrativnoho sudochynstva. *Istoryko-pravovyi chasopys* [An administrative court as a subject of administrative legal proceedings. *Historical and legal magazine*]. № 2. S. 58–62 [in Ukrainian].
6. Kravchenko, I. M. (2019). Hromadskyi kontrol yak okremyi napriam vzaïmodii administrativnykh sudiv iz hromadskistiu. *Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii* [Public control as a separate area of interaction of administrative courts with the public. *Actual problems of domestic jurisprudence*]. № 5. S. 94–98 [in Ukrainian].
7. Kravchuk, V. M. (2016). Hromadskyi kontrol sudovoi vlady yak sposib vidnovlennia doviry suspilstva do sudiv ta suddiv. *Aktualni problemy pravoznavstva* [Public control of the judiciary as a way to restore public confidence in the courts and judges. *Actual problems of jurisprudence*]. Vyp. 3 (7). S. 11–16 [in Ukrainian].

8. Krupnyk, A. S. Hromadskyi kontrol: sutnist ta mekhanizmy zdiisnennia [Public control: the essence and mechanisms of implementation]. URL: http://novyi-stryi.at.ua/gromkontrol/KRUPNYK_A_pro_grom_kontrol.pdf (data zvernennia: 16.04.2021) [in Ukrainian].
9. Nalyvaiko, T. V. (2010). Hromadskyi kontrol v Ukraini yak instytut hromadianskoho suspilstva: teoretyko-pravovyi aspekt [Public control in Ukraine as an institution of civil society: theoretical and legal aspect] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk / Lvivskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. Lviv. 18 s. [in Ukrainian].
10. Nestor, N. V. (2019). Poniattia hromadskoho kontroliu za diialnistiu suddiv i systema subiektiv yoho zdiisnennia. *Pravo i bezpeka* [The concept of public control over the activities of judges and the system of subjects of its implementation. *Law and security*]. № 2 (73). S. 43–47 [in Ukrainian].
11. Polishchuk, A. O. (2017). Rol hromadianskoho suspilstva u zapobihanni i protydii koruptsii u systemi pravosuddia Ukrainy. *Aktualni problemy derzhavy i prava* [The role of civil society in preventing and combating corruption in the justice system of Ukraine. *Current issues of state and law*]. S. 120–127 [in Ukrainian].
12. Popova, O. V. (2011). Poniattia ta oznaky publichnoi sluzhby v Ukraini. *Forum prava* [Concepts and features of public service in Ukraine. *Law Forum*]. № 4. S. 583–587 [in Ukrainian].
13. Pro hromadskyi kontrol : projekt Zakonu Ukrainy vid 07.08.2018 № 9013 [About public control : Project of the Law of Ukraine dated 07.08.2018 № 9013]. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64506 (data zvernennia: 16.04.2021) [in Ukrainian].
14. Pro pryiniattia za osnovu projektu Zakonu Ukrainy pro informatsiinu vidkrytist orhaniv derzhavnoi vlady ta vyshchых posadovых osib Ukrainy : Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 17.12.2004 № 2265-IV [On the basis of the Project of the Law of Ukraine on Information Openness of the State Authorities and Higher Educational Persons of Ukraine : Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated December 17, 2004 № 2265-IV]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2265-15> (data zvernennia: 17.04.2021) [in Ukrainian].
15. Pro sudoustrii ta status suddiv : Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 roku № 1402-VIII (zi zminamy ta dopov.). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [On the judiciary and the status of judges : Law of Ukraine dated 02.06.2016 No. 1402-VIII (with changes and supplement). *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 2016. № 31. St. 545 [in Ukrainian].
16. Rekomendatsiia CM/Rec (2010) 12 Komitetu ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam shchodo suddiv: nezalezhnist, efektyvnist ta oboviazky : vid 17 lystop. 2010 r. [Recommendation CM / REC (2010) 12 of the Committee of Ministers of the Council of Europe Member States concerning judges: independence, efficiency and duties of 17 November 2010] URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_a38 (data zvernennia: 17.04.2021) [in Ukrainian].
17. Runova, N. O. (2012). Publichna sluzhba v Ukraini: problemy definitsii. *Publichne pravo* [Public service in Ukraine: problems of definition. *Public law*]. № 3. S. 269–273 [in Ukrainian].
18. Savchenko, O. V. (2014). Hromadskyi kontrol yak vyd sotsialnoho kontroliu: pidkhody do vyznachennia poniattia. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya: Yurydychni nauky* [Public control as a type of social control: approaches to the definition. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Legal Sciences*]. Vyp. 6 (2). T. 1. S. 44–46 [in Ukrainian].
19. Khotynska-Nor, O. Z. (2016). Hromadskyi kontrol yak faktor rozvytku sudovoi systemy. *Chasopys tsyvilnoho i kryminalnoho sudochynstva* [Public control as a factor in the development of the judicial system. *Journal of Civil and Criminal Procedure*]. № 4 (31). S. 108–117 [in Ukrainian].

Holobutovskyi Roman,

Doctor of Law

(Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Dnipro)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4720-9189>

PUBLIC CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF PUBLIC OFFICIALS IN THE JUDICIARY

The article describes the general characteristics of public control over the activities of public servants in the judiciary. The concepts of «public control» and «public service in the judiciary» are studied. Based on these approaches, the proposed scientifically sound definition is proposed. The normative and legal basis for exercising public control over the judiciary in Ukraine is indicated. The peculiarities of such activity are determined. Scientific provisions on the forms of public control over public servants in the judiciary are studied, including the following: sociological and statistical surveys, public hearings, public examination of acts of public authorities and their projects, publications in the press, radio, television, online publications Internet; public examination, public participation in the work of collegial authorities, inspection of the activities of any organization or responsible person, analysis of citizens' appeals, results of activities, etc. It is concluded that high-quality and effective activity of the judiciary is the key to the development of a democratic, legal and social society and the state. However, in order to ensure a high level of work of this branch of government, in particular public servants in the judiciary, it is advisable to have an institution of public control, which aims to verify the objectivity and transparency of the system through various techniques and measures. It is argued that public control is in no way an instrument of coercion, with its help it is impossible to control, to order the judiciary to take certain actions. Of particular importance in this area is the issue of consolidating organizational forms of such control, but today it is not regulated by law, which necessitates the development and adoption of a special legislative act on the activities of public control entities and forms of such activities. It is determined that the issue of consolidating organizational forms of such control is of special importance in this area, but today it is not regulated by law, which necessitates the development and adoption of a special legislative act on the activities of public control entities and forms of such activities.

Key words: public; public control; court; public service; public service in judicial authorities; forms of control.

Надіслано до редколегії 25.05.2021
Рекомендовано до публікації 27.05.2021